

מ"ת 47703/04/14 - מדינת ישראל נגד ע' ס'

בית משפט השלום בטבריה

בפני כב' השופט ניר מישורי לב טוב

מ"ת 47703-04-14 מדינת ישראל נ' ס' (עציר)

23 יוני 2014

בעניין:

המבקשת

מדינת ישראל

נגד

המשיב

ע' ס' (עציר)

נוכחים:

מטעם המאשימה- עו"ד תומר בן חמו

מטעם המשיב - הובא וע"י עו"ד דנה שביט

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

רקע

1. כנגד המשיב הוגשה בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים, בהתאם לסעיף 21(א)(1)(א) לחוק סדר הדין הפלילי, (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים") וכן כתב אישום בגין עבירת תקיפה הגורמת חבלה ממש - בן זוג - עבירה לפי סעיף 382 (ג) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

על פי הנתען בכתב האישום בתאריך 15/4/14 סמוך לשעה 22:30 בבית, פנה הנאשם אל אשתו המתלוננת וביקש שתכין לו לאכול, לאחר שהכינה המתלוננת אוכל אחר משביקש תקף הנאשם את המתלוננת שלא כדין וללא הסכמתה באופן שהכה בה בעזרת הצלחת בראשה, בהמשך אף סטר לה בפניה. במעמד זה הגיעו ילדיהם המשותפים של בני הזוג וניסו להרחיק את הנאשם מהמתלוננת אשר נפלה ארצה, הנאשם התיישב עליה באופן שברך אחת על חזה וברך שניה על צווארה כשהיא מתקשה לנשום. בהמשך לאמור לעיל תקף

עמוד 1

הנאשם את המתלוננת שוב באופן שהכה אותה באגרוף בפניה, המתלוננת הסתגרה בחדר ונעלה אותו עד הבוקר.

כתוצאה מהמעשים המיוחסים לנאשם נגרמו למתלוננת חבלות גופניות של ממש היינו חתך בשפה, נפוחות ורגישות בקרקפת וברגל שמאל.

2. בהחלטתי מיום 18/5/14 קבעתי כי **קיימות ראיות לכאורה טובות כנגד המשיב לביצוע העבירות המיוחסות בכתב האישום.**

3. עוד קבעתי בהחלטתי כי מתקיימת במקרה זה עילת מסוכנות המבוססת על שני טעמים עיקריים :

א. עילת מסוכנות סטטוטורית הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(5) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 (הלן: "חוק המעצרים") בגין עבירות אלימות במשפחה.

ב. יש במעשיו של המשיב כדי חשש לשלום המתלוננת וזאת לאור -

(1). הברוטליות בה מאופיינת התקיפה - על פי התלונה הפיל המשיב את המתלוננת לריצפה, הניח את ברכו על צווארה וברך שניה על חזהה באופן שהקשה על נשימתה ורק התערבות הילדים והתגוננותה מנעו אסון כבד יותר. על הברוטליות מלמדת אף הסדרתיות בה פעל המשיב, אם במהלך האירוע בו מדובר באלימות מתמשכת ואם לאור הטענה כי תקף את המתלוננת בעבר, טענה שכלל אינה מוכחשת על ידי המשיב.

(2). המשיב סובל מבעיות פסיכיאטריות והחליט לפני מס' חודשים להפסיק ליטול את התרופות על דעת עצמו. בעיות פסיכיאטריות אלו גרמו לו לכאורה בעבר להיות אליים כלפי המתלוננת. ב"כ המשיב טענה בדיון היום כי המשיב נמצא כשיר לעמוד לדין אך מעיון בחוות הדעת אנו למדים על אימפולסיביות וסף גירוי נמוך שהינם מנת חלקו של המשיב באופן התואם את פרטי התלונה.

4. בבוחני את חלופת המעצר המוצעת ציינתי כי ב"כ המשיב עותרת לשחרור המשיב בתנאי מעצר בית מלא בבית אחיו ב***** ובפיקוח האח הבכור ובסיוע אביו ובני משפחה נוספים. המפקחים המוצעים ציינו כי ישגחו על המשיב ויוודאו כי נוטל התרופות הפסיכיאטריות. לציון כי לחובת המפקח העיקרי ג' ס' הרשעה קודמת בעבירת איומים מהשנים האחרונות ועבירות אלימות נוספות. למפקח א' הרשעה קודמת בגין עבירת החזקת סם בגינה נידון למאסר בפועל בבית דין צבאי. אביו של המשיב אשר אמור לסייע בפיקוח מאשר כי למרות שהמשיב גר בסמיכות אליו לא ידע מזה ארבעה חודשים כי אינו נוטל התרופות הפסיכיאטריות וספק אם במצב זה מדובר בדמות סמכותית או מעורבת דיה בעיני המשיב.

עוד העידה בפני המתלוננת אשר מסרה כי היא היתה זו שטעתה וכי היא בן אדם עצבני. עוד ציינתי כי כי עמדה זו של המתלוננת לאו דווקא מבטאת עמדה סלחנית אמיתית ופיוס וקיימת האפשרות כי המתלוננת מונעת מפחד מפני המשיב או לחץ משפחתי וחברתי לחזור בה מתלונתה כפי שאנו רואים במקרים רבים דומים.

5. לאור כל האמור לעיל מצאתי כי יש מקום לקבל תסקיר מעצר בעניינו של המשיב אשר יתייחס הן למידת מסוכנותו של המשיב על רקע הממצאים הראייתיים שקבעתי והן על רקע מצבו הנפשי של המשיב ורמת המסוכנות כפי שנשקפת מחוות הדעת הפסיכיאטרית וכן תתייחס לחלופה המוצעת ויכולתה לאיין מסוכנות זו.

תסקיר המעצר :

בעניינו של המשיב הוגש תסקיר מעצר מפורט אשר סוקר את נסיבותיו האישיות של המשיב, הרקע ליחסים המעורערים בין בני הזוג ובחינת חלופת המעצר המוצעת.

תסקיר המעצר אינו בא בהמלצה לשחררו של המשיב ממעצר וזאת בשל אי הבהירות לגבי עברם של המפקחים, הקושי הצפוי של בני הזוג לשמור על הפרדה כחלק מתנאי השחרור והזדהותם של המפקחים עם עמדות המשיב. שירות המבחן הביע ספק לאור הנ"ל לגבי מידת יכולתה של החלופה להתמודד עם הסיכון הפוטנציאלי הטמון בהתנהגות המשיב כלפי המתלוננת.

לציין כי בסיום הדיון ולחילופין הציעה ב"כ המשיב את שחרור המשיב למעצר בית בביתו של ערב אחר, א' א' אשר פרטיו לא הועברו לעיון ובדיקת שירות המבחן ושמו עלה בבית המשפט לראשונה כמפקח מוצע רק בדיון מיום 18/6/14.

טיעוני הצדדים :

טיעוני המבקשת :

1. המבקשת סבורה כי אין לסטות מהמלצתו השלילית של תסקיר המעצר ומדגישה רקע השימוש בסמים, הטלת האחריות על המתלוננת, קיים סיכון גבוה להישנות מעשי האלימות ושלא יעמוד בתנאים המגבילים.

2. ב"כ המבקשת מציינת כי מבחינה שערך שירות המבחן למפקחים המוצעים עולה כי לחלקם עבר פלילי בעבירות אלימות וכי לא פעלו עד כה להגנת המתלוננת. כמו כן ציינה כי המפקחים מזדהים עם תפיסותיו של המשיב בנושא האלימות כנגד בת זוג.

3. ההלכה הנוהגת קובעת כי ככלל לא יסטה בית המשפט מהמלצתו השלילית של שירות המבחן.

טיעוני ב"כ המשיב :

ב"כ המשיב סבורה כי יש מקום לשחררו של המשיב והעלתה מספר טענות בנוגע להמלצות תסקיר שירות

המבחן :

1. השימוש בסמים ישן ואינו רלוונטי כיום.
2. המפקח ג' ציין בפני בית המשפט את הרשעותיו הקודמות ולא הסתיר דבר.
3. אין להסיק מאירוע אלים בודד לכאורה על נטייה לתוקפנות .
4. המשיב מבין שלא ניתן לכפות על המתלוננת אורח חיים דתי בניגוד לרצונה.
5. למשיב אין עבר פלילי מכביד.
6. המתלוננת מציינת כי לא חוששת מהמשיב והיא זו שבאה לבקרו. לראיה כי היא ממשיכה להתגורר במחיצת בני משפחתו ולא חזרה לבית הוריה.
7. שירות המבחן קבע כי המפקחים הינם אסרטיביים וסמכותיים.
8. המפקחים חשפו בגילוי לב את עברם הפלילי וזו ראיה לאמינותם. הם מתחייבים לפקח כי המשיב יטול את תרופותיו הפסיכיאטריות.
9. אין להקיש ממתן לגיטימציה של חלק מהערבים לאורח החיים הדתי לעניין אי התאמת העדים.
10. מדגישה הריחוק הג"ג בין **** ו*****. לחילופין עתרה לשחרור בפיקוח הערב א' א' מ*****.

דין והכרעה

1. בהחלטתי מיום 18/5/14 עמדתי על המסוכנות הנשקפת מהחשוד למתלוננת אשר נובעת מן החזקה הקבועה בחוק, הברוטליות בה מאופיינת התקיפה והסדרתיות בה פעל המשיב, אם במהלך האירוע בו מדובר באלימות מתמשכת ואם לאור הטענה כי תקף את המתלוננת בעבר, טענה שכלל אינה מוכחשת על ידי המשיב. כמו כן ציינתי כי המשיב סובל מבעיות פסיכיאטריות , החליט לפני מס' חודשים להפסיק ליטול את התרופות על דעת עצמו ומעיון בחוות הדעת הפסיכיאטרית בעניינו אנו למדים על אימפולסיביות וסף גירוי נמוך שהינם מנת חלקו של המשיב באופן התואם את פרטי התלונה.
2. שירות המבחן מציין בתסקיר המעצר כי המשיב אושפז בעבר מספר פעמים באשפוזים פסיכיאטריים ועשה שימוש בסמים מסוכנים. חוות הדעת הפסיכיאטרית הצביעה על מניפולטיביות והשלכת אחריות על הסובבים.

3. המשיב ציין געגועיו לילדיו ולמתלוננת ובתחילת מעצרו דיווח על מחשבות לפגיעה עצמית.
4. למרות שהמתלוננת מביעה גישה הגנתית כלפי המשיב, מבקשת להמשיך עימו בקשר וטוענת כי אינה חוששת ממנו, שירות המבחן מתאר מערכת היחסים הזוגית כבעייתית מאוד בעמ' 3 פסקה 5 אשר מטעמי צינעת הפרט לא אפרט בגינה אך יש לה השלכה לגישתי על רמת הסיכון להישנות מעשי האלימות כנגד המתלוננת אשר עומדת בדעתה שלא לשנות אורח חייה לדתי.
5. שירות המבחן מציין כי המשיב נתון במצב רגשי לא יציב, נוטה לתוקפנות כאשר המתלוננת לא מצייתת לדרישותיו, בעל יכולת שליטה עצמית נמוכה. גם היעדר היכולת של בני הזוג לשמור על הפרדה מגבירה הסיכון במקרה זה להישנות מעשי האלימות.
6. **לאור כל זאת מעריך שירות המבחן כי הסיכון להישנות מקרים דומים בעתיד ואי עמידה בסייג השחרור כגבוה.**
7. שירות המבחן מציין כי לחלק מהערבים המוצעים הרשעות קודמות: לא' אחיינו הרשעה בעבירות סמים, לג' אחיו הרשעה קודמת בעבירת אלימות בגינה נשפט. מחד, התרשם שירות המבחן מהמפקחים כאסרטיביים וסמכותיים המבינים הרקע למעשי האלימות ומאידך מפקחים אלו לא נוקטים בניטרליות אלא נותנים לגיטימציה להתנהלותו של המשיב ומזדהים עם התפיסות התרבותיות המסורתיות והעדפתן על פני רצונו של הפרט כאשר אעיר כי זהו סלע המחלוקת אשר הביא את המשיב להתפרצויות האלימות כנגד המתלוננת.
8. לאור האמור לעיל לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחרור המשיב ממעצרו בחלופה המוצעת.

סטיה מהמלצתו השלילית של שירות המבחן לעניין מעצר:

אמנם ההלכה קובעת כי בית המשפט אינו מחויב באימוץ המלצותיו של שירות המבחן, אך בד בבד נדרשים טעמים נכבדים על מנת להצדיק סטייה מהמלצות שליליות שנקבעו בתסקיר. עורכיו של תסקיר המעצר הינם אנשי מקצוע מיומנים בעלי ממומחיות בהערכת התנהגות הנאשם המובא בפניהם, סביבתו המשפחתית והחברתית והאינטראקציה ביניהם ויש לתת לעמדתם משקל משמעותי.

מכאן כי -

"כבר נפסק, כי סטייה מהמלצה שלילית של שירות המבחן תעשה באופן חריג, ומקום בו קיימים לכך טעמים כבדי משקל (ראו, למשל, בש"פ 3386/07 מדינת ישראל נ' אשד (לא פורסם, 18.4.07); בש"פ 3286/07 מדינת ישראל נ' עמר (לא פורסם, 16.04.07))" [בש"פ 3201/10 מדינת ישראל נ' פלוני (טרם פורסם,

עמוד 5

לאור כל האמור לעיל על בית המשפט לדון בשאלה האם ניתן לתת אמון במשיב כי באם ישוחרר לא ימשיך לעבור עבירות נוספות וימלא אחר תנאי השחרור בערובה וזאת עוד בטרם בחינת החלופה הקונקרטית.

"שאלת השחרור לחלופת מעצר תלויה, במידה מרובה, ביכולת ליתן בנאשם אמון. זו מוסקת, בין היתר, מעברו של הנאשם, מהתנהגותו של הנאשם במהלך האירועים נושא כתב האישום ולאחריהם; ומנסיבותיו הפרטניות של המקרה המובא לפתחו של בית המשפט (ראו: בש"פ 2737/10 שטרית נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 15.4.10); בש"פ 1352/07 פאחל נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 22.2.07))." [בש"פ 352/11 ארז איאסי ברי נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 25.1.11), פסקה 13].

"כידוע, שחרורו של נאשם לחלופת מעצר מבוססת על היכולת ליתן אמון בנאשם (ראו למשל: בש"פ 1352/07 פאחל נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 22.2.2007); בש"פ 4574/07 מדינת ישראל נ' אבוקיעאן ([פורסם בנבו], 28.5.2007)). עברו הפלילי של העורר מלמד כי לא ניתן לתת בו אמון כי לא יפר את תנאי מעצר הבית. לכך יש לצרף את העובדה שחלופת המעצר שהוצעה אינה נראית לי כזו שיש בה כדי להשיג את מטרת המעצר, בין היתר לאור העובדה כי אחת הערבות הינה אחותו הצעירה של העורר, אשר שירות המבחן עצמו העריך כי "לא יהיה נכון להטיל עליה תפקיד סמכותי ואחראי כלפי אחיה הבכור". [בש"פ 2911/08 שוקרון נ' מדינת ישראל, (10.4.08) פסקה 16].

"בבסיסו, שחרור בערובה הוא מעין חוזה אמון בין המשוחרר לבין בית המשפט. המשוחרר מתחייב לכך שיעמוד בתנאים ובית המשפט, בהנחה שהוא נותן בו אמון- מורה על שחרורו. כל האמצעים הנוספים, יהיו אלו מפקחים בשר ודם או איזוק אלקטרוני, אינם אלא חישוקים שנועדו להבטיח את קיומו של החוזה, אולם אינם יכולים להוות את בסיסו" [בש"פ 9854/06 עאטיאס נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 13.12.06), פסקה 16].

לאחר שקבעתי כי קיימות ראיות לכאורה מוצקות כנגד המשיב וכי קיימת עילת מסוכנות ממשית ומשמעותית הקמה כנגד המשיב הגעתי לכדי מסקנה כי המשיב לא הצליח להפריך עילת המסוכנות וכי אין בידי לתת אמון במשיב כי באם ישוחרר בחלופת מעצר לרבות מעצר בית, פיקוח אלקטרוני והפקדה כספית גבוהה יש בכך כדי לאיין מסוכנותו של המשיב כלפי המתלוננת או להפחית מסוכנותו למדרג הנמוך והכל מהטעמים הבאים :

א. הברוטליות בה מאופיינת התקיפה שביצע לכאורה המשיב במתלוננת והאלימות הסדרתית בה נקט המשיב כלפי המתלוננת.

ב. רקע שימוש בסמים מסוכנים ורקע פסיכיאטרי הממשיך לתת אותותיו במשיב בחודשים

האחרונים, גורם לחוסר יציבות רגשית, מניפולטיביות והטלת האשם במתלוננת - כל אלו מגבירים הסיכון הטמון במשיב באם ישוחרר.

ג. אפשרות סבירה להמשיך הקשר הזוגי אשר חושף המתלוננת להמשך אלימות מצד המשיב באשר הדפוסים הזוגיים הבעייתיים טרם באו על פתרונם.

לאור האמור לעיל אני מאמץ את קביעתו של שירות המבחן כי קיים סיכון גבוה להישנות מקרים דומים בעתיד וכי המשיב לא יעמוד בתנאי השחרור בערובה.

משלא ניתן לתת אמון במשיב אין גם מקום לשחררו בתנאים מגבילים.

עם זאת לא פטרתי עצמי מבחינת החלופה הקונקרטית אך ההסתייגות אותה הבעתי בהחלטתי מיום 18/5/14 מקבלת משנה תוקף בהמלצתו של שירות המבחן. אני קובע כי אין בחלופה המוצעת ואשר נבדקה על ידי שירות המבחן כדי לאיין מסוכנות המשיב כלפי המתלוננת או אף להפחיתה במידה מספקת וזאת מהטעמים הבאים:

א. לשניים מהערבים המוצעים רישום פלילי קודם בגין עבירות סמים (א' ס') ועבירות אלימות מילולית ופיסית (ג' ס').

ב. אביו של המשיב אשר אמור לסייע בפיקוח מאשר כי למרות שהמשיב גר בסמיכות אליו לא ידע מזה ארבעה חודשים כי אינו נוטל התרופות הפסיכיאטריות וספק אם במצב זה מדובר בדמות סמכותית או מעורבת דיה בעיני המשיב.

ג. מתסקיר שירות המבחן עולה כי המפקחים המוצעים מזדהים עם תפיסותיו החברתיות ונותנים לגיטימציה להתנהלותו של המשיב. במצב דברים זה קיים חשש פן המפקחים לא יעשו תפקידם נאמנה בשעה שידרשו לבחור בין ההזדהות עם המשיב ומעשיו לבין חובתם לפקח ולהתריע כל אימת שמתרחשת הפרה, קטנה כגדולה מצד המשיב.

לאור האמור לעיל אני קובע כי על רקע מסוכנותו הגבוהה של המשיב למתלוננת ועילת המסוכנות הממשית הנשקפת מהמשיב וממעשיו אין בידי המפקחים המוצעים לאיין המסוכנות או להפחיתה באופן משמעותי.

לדיון יום 18/6/14 התייצב מפקח חדש, א' א' אשר ביקש לפקח על המשיב בביתו שב*****. לאחר ששמעתי מפקח זה אני קובע כי אין הוא מתאים לצורך פיקוח על המשיב שבפני וזאת מהטעמים הבאים:

א. מדובר במפקח שהינו חבר של אביו של המפקח וספק בעיני אם יכול לשמש דמות סמכותית

עבור המפקח במטרה לשמור על תנאי השחרור בערובה והימנעות מביצוע עבירות נוספות.

ב. מדובר במפקח יחיד, סובל מבעיות בריאות בגבו ולוקה בשמיעתו ואין זה סביר כי מפקח אחד ישמור על המשיב תקופה ארוכה לבדו ללא יציאה מהבית.

ג. לשאלת התובעת אילו עבירות מיוחסות למשיב ענה המפקח המוצע:

"כן, הוא תקף את אשתו, כל אחד תוקף את אשתו". לשאלת ההבהרה שהופנתה למפקח המוצע על ידי ב"כ המשיב ניסה לתקן דבריו באומרו:

"אני שומע כל מיני דברים. זה לא סוף העולם...". המפקח המוצע אף טען בניסיונו למזער את דבריו לעיל כי אינו מבין טוב עברית וכי לא למד עברית בבי"ס אך התרשמתי מתשובותיו לתובעת כי דובר עברית ברמה סבירה בהחלט וכי הבין שאלות התובעת ואמירתו בדבר נפיצות תופעת האלימות במשפחה וכך שאינו מייחס לה חשיבות או חומרה יתרה.

לאור האמור לעיל, בהיות המפקח המוצע מפקח יחיד הסובל מבעיות רפואיות לא קלות והמגלה הזדהות ברמה זו או אחרת עם בעלים התוקפים נשותיהן אני קובע כי אין מדובר במפקח המתאים לתפקיד משמורן במקרה של משיב זה ובמקרה של העבירות המיוחסות למשיב.

בית המשפט העליון הנחה לא אחת כי בעבירות אלימות במשפחה יש מקום להורות על מעצר עד תום ההליכים:

"...עבירות הנעברות תוך התפרצות זעם בלתי נשלטת, וכאלה הן, לרוב, עבירות האלימות במשפחה, מחייבות מעצר, משום שחלופת מעצר, שביצועה תלוי תמיד ברצון הנאשם עצמו, אינה אפקטיבית" [בש"פ 5273/99 פלוני נ' מדינת ישראל תק-על 99(3) 205].

" בעבירות של אלימות במשפחה, ובמיוחד בעבירות של בן זוג כלפי בת זוגו, עוצמת האלימות הפיזית אינה הממד הבלעדי, אף לא הממד העיקרי, לבחינת מסוכנותו של הנאשם. על בית המשפט לבחון את 'הצבע והגוון' של המסוכנות על רקע מכלול התנהגותו של הנאשם כלפי בת הזוג" [בש"פ 655/10 חן דוידוב נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 3.1.10)].

סיכומו של דבר, משקבעתי כי מתקיימות ראיות טובות לכאורה, קיימת עילת מסוכנות לאור המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיב למתלוננת, היעדר אמון במשיב ואי התאמת החלופות המוצעות לצורך שחרור המשיב

בערובה אני מורה על מעצר המשיב עד תום ההליכים נגדו.

<#4#

ניתנה והודעה היום כ"ה סיוון תשע"ד, 23/06/2014 במעמד הנוכחים.

נר מישורי לב טוב, שופט